

Всешведський конкурс імені Василя Стефаника

6 березня – 14 травня 2026 року

🌐 stefanyk.supportforukraine.se

✉ stefanyk@supportforukraine.se

Номінація “Найсильніший текст серед
найменших учасників”

Новела “Білий капелюх”

Автор: Устим Моначин

6 клас, Essingeskolan, м. Стокгольм

Цей твір узяв участь у Всешведському конкурсі імені Василя Стефаника. Текст можна використовувати лише з ознайомчою або освітньою метою. **Будь-яке копіювання повністю або частково без згоди автора суворо заборонене.**

Detta verk deltog i Sveriges ungdomstävling i prosa tillägnad Vasyl Stefanyks arv. Texten får endast användas i utbildnings- eller informationssyfte. **All kopiering av hela eller delar av texten utan författarens tillstånd är strängt förbjuden.**

Конкурс на тему: «Мій лист у відкрите майбутнє»

Новела

Білий капелюх

2068 рік... Один поважний чоловік у білому капелюсі подорожує швидкісним потягом. Його звать Карл. Він майже завжди обирає потяг на користь збереження природи. Природа вмє оновлюватись. Чомусь люди цього робити не навчилися... Він задумався, вдивляючись у краєвиди крізь вікно потяга. Чоловік дуже любить мріяти, тому його голова якось звично включила «режим спогади - мрії» і він поринув у свої роздуми:

– Дивовижно, як природа вмє оновитись. Вона змінюється, але живе, росте і квітне. Цікаве життя... Чи добре тобі живеться? Чи ти задоволений? Чи ти сам твориш своє життя? Багато питань з'являлися у його міркуваннях і він не встигав давати відповіді на одні питання, як вмить виринали інші...

Раптом до купе потяга зайшла молода жінка з маленьким хлопчиком років 6 чи 7. Худорлявий хлопчик зі світло-русявим волоссям та сіро-голубими очима сів поруч матері і почав витягувати зі свого рюкзака лего. Дивні деталі лего виблискували на сонячному світлі. Хлопчик задоволено дивився на маму і сказав: «Я скоро зроблю найшвидше лего-авто і ми зможемо подорожувати в часі». Мама посміхнулася...

А чоловік глянув на малого хлопчика і згадав себе малим. У Карловому дитинстві теж було лего. Йому подобалось складати різну військову техніку, танки, літаки, кораблі і дирижаблі... Він мріяв про те, що його винаходи будуть потрібні людству а техніка, яку він вдосконалював стане цікавою і потрібною. І тепер, він радіє, що зміг створити надточні машини, які допомагають будувати великі мости та тунелі, та найбільш вартим уваги є автоліт, який транспортує людей з одного міста в інше за короткий час.

Хлопчик розглядав деталі і запитав чоловіка у білому капелюсі:

– А ти знаєш про новий транспорт? Якщо хочеш можеш в інше місто поїхати за лічені хвилини.

– Так. Я знаю, що є такий транспорт. Іноді я користуюсь ним, якщо потрібно швидко змінити плани...

– А, знаєш я от зроблю машину часу і всі зможуть подорожувати в часі. І якщо ти захочеш змінити щось у своєму житті, то зможеш це зробити!..

Карл сказав: – на жаль, минуле не можна змінити. «Стріла часу» завше летить вперед! Минуле пов'язане з майбутнім. І якщо ти є тут зараз, то в минулому були події, які призвели до твого існування. Минуле може бути спогадом, історією чи пам'яттю. І ми не можемо змінити це. Але ми можемо змінити своє ставлення до подій які сталися.

– Тоді у моїй машині часу ти зможеш просто прогулятися і змінити своє ставлення до теперішнього...

– А можна я приміряю твій білий капелюх?

Мама глянула на сина і сказала: «Томе, не можна брати чужі речі!». Але Карл випередив маму і поклав капелюх на голову Тома. Хлопчик голосно засміявся: «Я наче справжній винахідник!».

Вони ще трохи розмовляли доки Том не заснув і поруч задрімала мама.

Невдовзі Карлова зупинка. Він глянув на годинник, витягнув аркуш паперу з кишені і написав записку і залишив її на столі.

Коли Том разом з мамою прокинулись то в купе нікого не було. А на столику лежав білий капелюх і поруч на клаптику паперу було написано: «Білий капелюх для справжнього винахідника!»